

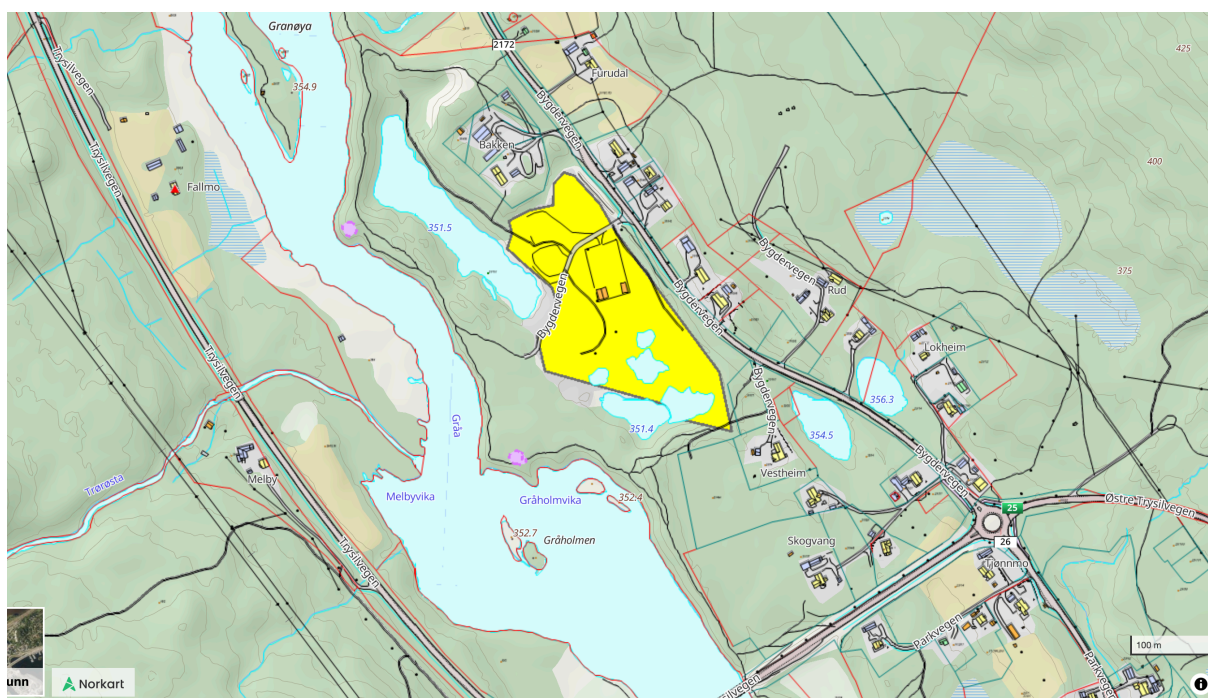
Trysil park – naturkartlegging i strandsonen

1. Bakgrunn

I forbindelse med utbygging av Limitless resorts (Trysil park) er det gjennomført en naturkartlegging i strandsonen. Det skal bygges boliger, og etableres en park mellom boligfeltet og elva. Langs elva skal det tilrettelegges for diverse aktiviteter med blant annet scene og skøytebane, samt at den eksisterende stien langs elva skal breddes ut. For å innhente kunnskap om det biologiske mangfoldet har Eline Nerhagen hos LAB4 gjennomført en NiN kartlegging etter Miljødirektoratets instruks i strandsonen.

2. Områdebeskrivelse

Planområdet for Trysil park ligger langs Trysilelva i Nybergsund, Trysil. Området ligger mellom elva og Djupbekkmoen som tidligere har blitt brukt som grustak og deponi for blant annet bilvrak. Det er registrert 2 kulturminner innenfor det planlagte parkområdet, men ingen naturtyper eller rødlistede arter. Skogen domineres av furu og gran med et relativt homogent bunn- og feltsjikt.

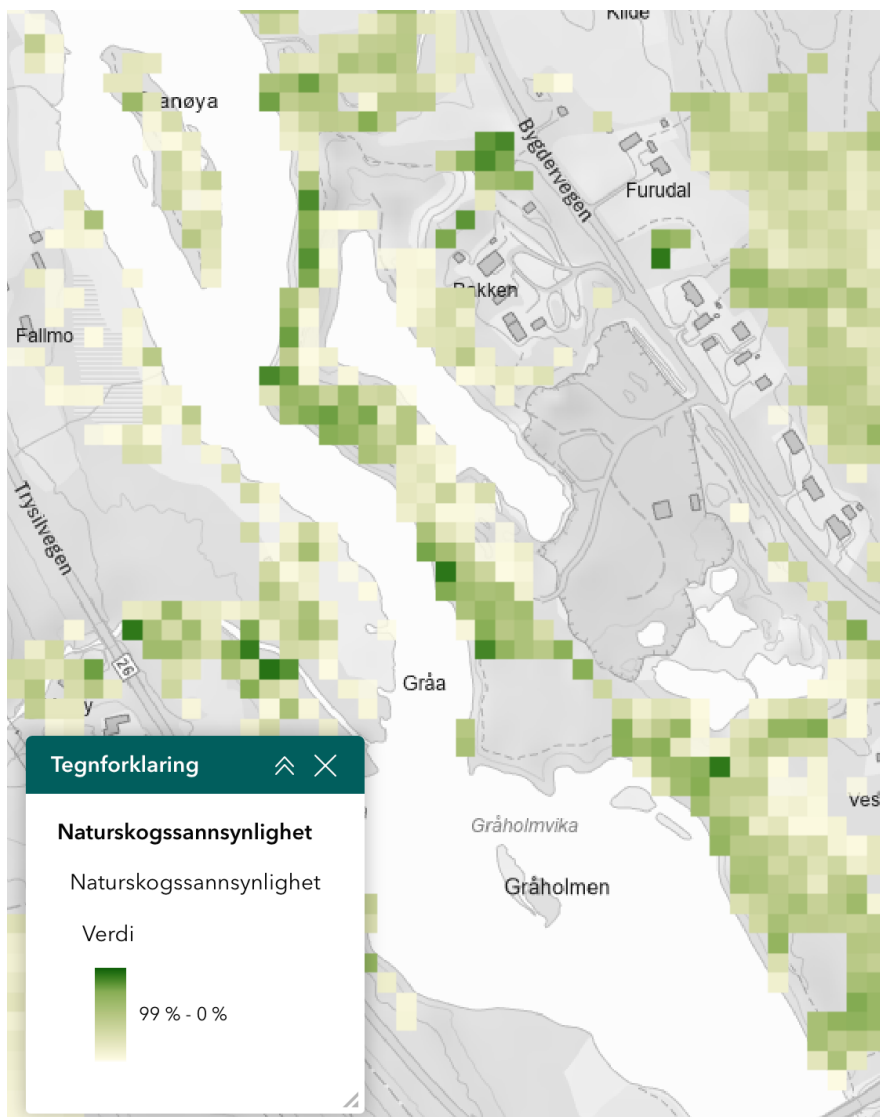

Figur 1. Oversiktskart over planområdet for boliger (gult felt) og parkområdet i skogen mellom Trysilelva og boligområdet. Rosa prikker viser kulturminner og gult polygon viser området med grunnforurensning. Kart hentet fra: kommunekart.no

Det er høy sannsynlighet for naturskogssannsynlighet flere steder innenfor parkens planområde. Mørkere grønnfarge gir høyere sannsynligheten for at det er skog som er etablert før 1940 og hvor det ikke er noe kjent hogst eller behandling av skogen siden omtrent 1965. Denne skogen er dermed lite påvirket av mennesker og kan bestå av

gamle trær som er viktige for biomangfoldet. Det er ingen føringer for hvilke hensyn man skal ta ved utbygging av naturskog, men det gir en indikasjon på at dette er områder som kan være viktige og naturverdiene bør undersøkes grundigere.

Naturtypen som kunne vært aktuell i gammel furuskog er C11.1 Gammel furudominert naturskog. Karakteristisk for en slik naturtype er forekomst av elementer som gamle trær, hule trær, brent ved og død ved, særlig spesielle utforminger av stående død ved av furu med vridde stammer og hard ved (kelogadd) og tilsvarende liggende død ved (kelolæger). Gammel furuskog fungerer som leveområde for en rekke rødlistede arter, spesielt vedlevende sopper og biller, men også flere lavarter.

Figur 2. Kart med oversikt over naturskogssannsynligheten hentet fra Miljødirektoratet. Mørk farge indikerer stor sannsynlighet for at det er naturskog, altså skog som ikke er påvirket av mennesker i nyere tid (etter ca. 1965).

3. Metode

For å undersøke eksisterende kunnskap om området har registreringer fra *Artskart* (Artsdatabanken, 2026) og *Naturbase* (Miljødirektoratet, 2026) blitt sjekket for å

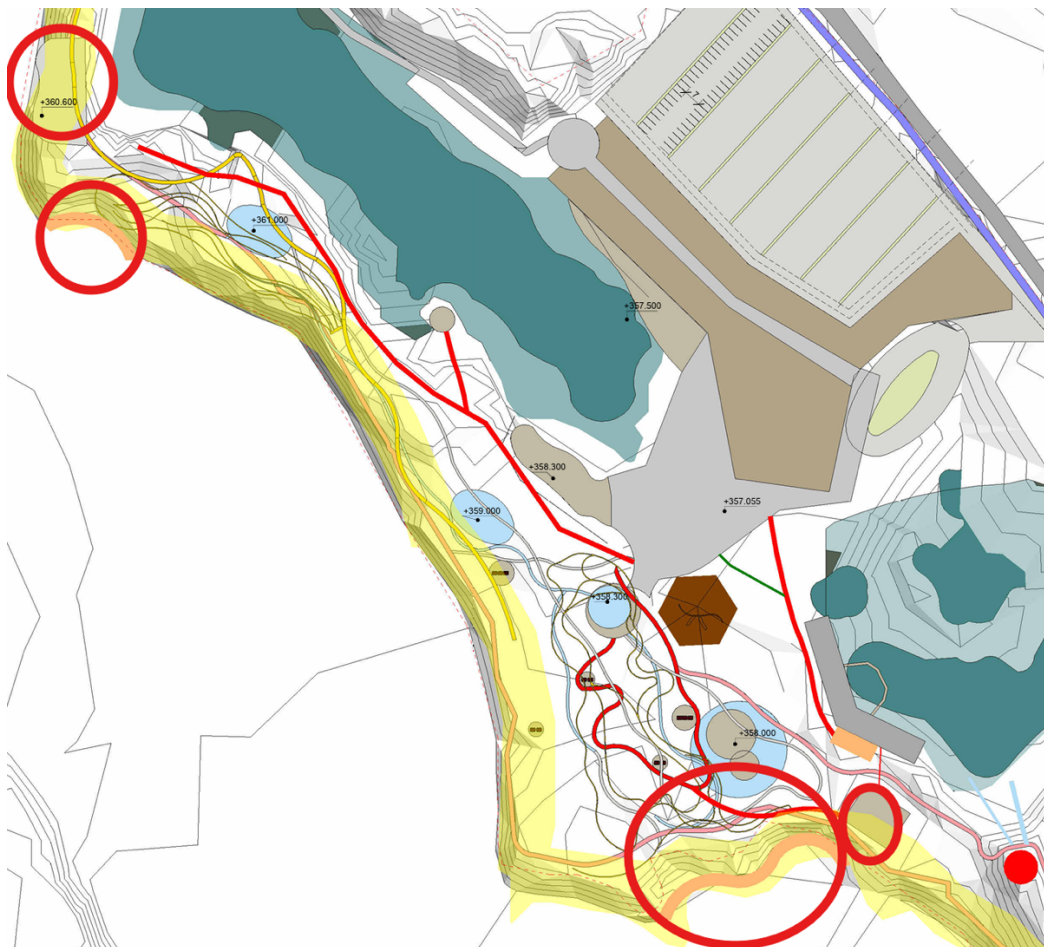
undersøke kjente naturverdier i kartleggingsområdet. Videre er området befart i felt for å registrere naturtyper etter Miljødirektoratets instruks (Miljødirektoratet, 2024). Naturkartlegging gjennomføres i tråd med Miljødirektoratets gjeldende instruks og bygger på klassifiseringssystemet Natur i Norge (NiN). Instruksen legger opp til en utvalgskartlegging der kun naturtyper med særlig betydning for forvaltningen registreres i offentlige kart. For å bestemme naturtyper brukes arter fra artsgruppene karplanter, moser, sopp og lav. Faunagrupper som insekter, fugler, hjortevilt og vannlevende organismer inngår ikke i kartleggingen.

3.1 Feltkartlegger

Befaringen og feltkartleggingen ble gjennomført 13.juli 2026 av Eline Nerhagen. Det er primært naturtyper som ble undersøkt, men fremmedarter og rødlistearter ble også grovt sett observert, men ble ikke grundig undersøkt.

3.2 Kartleggingsområde

Områdene som ble undersøkt er de områdene som faller innenfor strandsonen hvor det skal gjøres inngrep. Dette er områdene som er markert med rød ring i Figur 3, i tillegg er det også hele området langs stien som faller inn under det gulmerkede området.

Figur 3. Plantegning med oversikt over hvor det er planlagt inngrep, samt utvidelse av eksisterende sti. De fire områdene markert med rød sirkel er undersøkt, det samme gjelder langs stiene som skal utvides.

4. Kartleggingsresultater

Det ble ikke registrert noen naturtyper etter Miljødirektoratets instruks i området. Skogen er ikke gammel nok eller har andre naturkvaliteter som klassifiseres som en av naturtypene i Miljødirektoratets instruks.

Det er kalkfattig og få arter i området. Den dominerende kartleggingsenheten i området er T4-C-5 bærlyngskog. Bunnsjiktet er dominert av furumose, med stedvis innslag av en rekke lavarter som islandslav, lys og grå reinlav, kvitkrull og elghornslav. Det ble også funnet *gubbeskjegg* på flere av trærne som er rangert til nært truet på rødlista (2021). Feltsjiktet domineres av blåbær og tyttebær, med noe innslag av røsslyng. Ned mot elvekanten ble det funnet einer, maiblom, blåknapp, skogstjerne og sveveslekta. Tresjiktet domineres av furu og gran, men har også innslag av løvtrær som bjørk, gråor og rogn.

Det er ikke registrert eller funnet noen fremmedarter, og det er kun gjort ett funn av en rødlisteart. Det er derimot ikke kartlagt så grundig etter rødlisearter da hovedprioriteringen var naturtypekartlegging etter NiN metodikken, det vil si at det ikke kan utelukkes at det er flere fremmedarter.

Til tross for at området ikke er gammelt nok til å kvalifiseres som en spesiell naturtype, er det en del gamle, og noen døde trær i området. Dette er viktige levesteder for mange arter, særlig for mange av artene på rødlista.

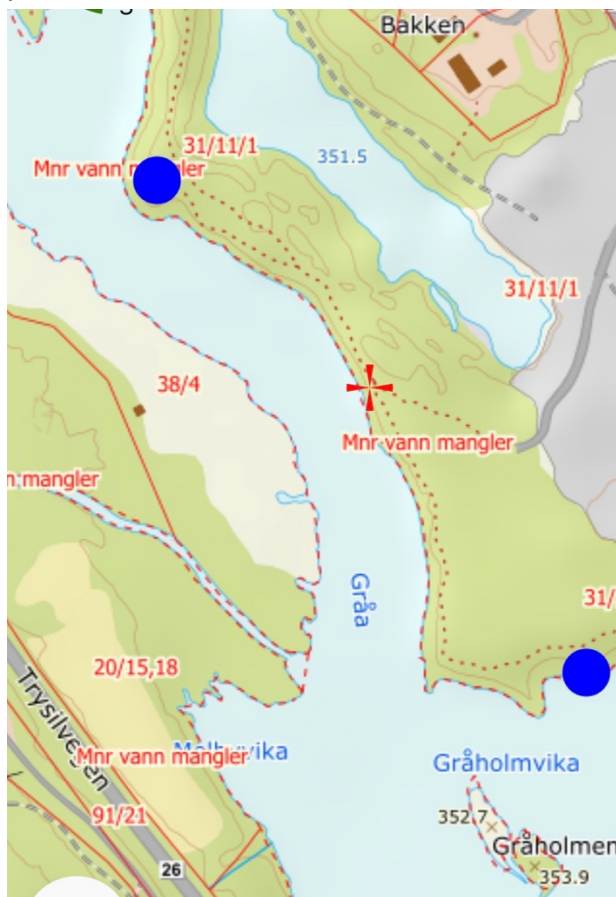
Figur 4. Bilde fra planområdet med eldre trær og et bilde av hvordan stien ser ut i dag.

5. Virkninger av parken

Etableringen av parken skal i størst mulig grad hensynta naturen og verne om skogen da det er skogen og elva som skal være hovedattraksjon. Allikevel skal det tilrettelegges for mer besøk i form av arrangementer, utbedring av stier og installasjoner. All natur har verdi som leveområde for arter, og utbygging fører til tap av slike områder.

For å ivareta naturverdiene vil det være lurt å la eldre trær få stå urørt, og ellers holde uttaket av trær til et minimum for å beholde skogspreget og hindre vindfall m.m. Behold trær med mye lav og som ellers ser tørre/gamle ut. Det kan også være lurt å prøve å kanalisere ferdsele utenfor områdene med mye lav på sommeren, disse trækkes lett i stykker når det er tørt. Det er også mye sand i grunnen langs elvestien som lett kan rase ut ved mye trakk langt utpå kanten.

Det er flere store og aktive maurtuer i planområdet, disse bør få stå urørt (Figur 5). Det er også kulturminner i området (Figur 1). Ved flytting av masser og spesielt ved tilføring av nye masser er det viktig å påse at det ikke fører med seg noen fremmedarter. Det er spesielt mye hagelupin (svært høy risiko i fremmedsartslista 2018) i det gamle grustaket/avfallsdeponiet som ikke bør tas med inn i skogen. Maskiner og annet utstyr som har vært i kontakt med fremmede arter bør rengjøres før og etter de benyttes i planområdet her.

Figur 5. To aktive maurtuer som ikke bør ødelegges innenfor planområdet (blå prikk).

Det er også verdt å nevne at området er ett viktig tur og friluftsområde for beboerne i området. Det er en mye brukt tursti, men også bade- og bål plass i området. For at det skal være et attraktivt boligområde for både nye og gamle bør friluftsområdet i størst mulig grad beholde «villmarkspreget».

6. Konklusjon

Det er ikke registrert viktige naturtyper i området, men det er naturskog i området og minimum en rødlistet art. På generell basis har området uansett en verdi som del av leveområde for vanlige arter. Formålet med parken er å beholde det som et skogsområde, men med økt tilrettelegging for aktiviteter og generell ferdsel. Det vil derfor ikke påvirke naturmangfoldet i særlig stor grad hvis eksisterende stier benyttes og det meste av skogen får stå slik den står i dag. Det er viktig å ikke få inn fremmede arter i anleggsfasen. Ønskelig at eldre trær i skogområdet i størst mulig grad får stå og at dette kan fungere som et fint og rolig turområde med naturpreg for både lokale og turister.

Referanser

Artsdatabanken. 2025. Artskart. Hentet fra <https://artskart.artsdatabanken.no/>

Artsdatabanken. 2023. Fremmedartslista 2023. Hentet fra <https://lister.artsdatabanken.no/fremmedartslista/2023?TaxonRank=AssessedAtSameRank>

Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021. Hentet fra <https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021>

Miljødirektoratet. 2025. Naturbase. Tilgjengelig fra <https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

Miljødirektoratet. 2024. Kartleggingsinstruks - Kartlegging av terrestriske Naturtyper etter NiN2. Veileder M-2209, 2024.